

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки ОДИН ЦЕНТІВ За кордоном Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Соколу: ВЕрген 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ОСВІТА КРАЇНИ ЗАГРОЖЕ- НА ВІЙСЬКОВОЮ БРАНКОЮ

Вашингтон, 24 січня. — В імені Красового Виховного Товариства склав свідчення перед сенатською комісією воєнної підготовки Ралф В. МекДоналд у справі побору 18-річної молоді до військової служби на 27 місяців. З уваги, що саме в такому віці багато молоді віддається науці, МекДоналд вважає, що їхній побір буде великим ударом для майбутності країни. Він заявив, що найновіший законопроект департаменту оборони становить „найповажливішу і найбільше революційну програму відносно високої освіти за всі часи існування незалежності Злучених Держав“.

КОЛИ ЙДЕТЬСЯ ПРО ФІНАНСО-

ЕПІДЕМІЮ І ЕКОНОМІКА

Нью-Йорк. — З нагоди започаткування цьогорічної кампанії за збирання десятків — „марч оф дайс“ — на дослідді й лікування дитячого паралічу, Вейлз О'Коннор, голова організації, що має назву „Красва Фондація Дитячого Паралічу“ вислав статтю до часопису під заголовком вгорі заголовком. У ній він вказує, які втрати терпить країна від недуги дитячого паралічу, щоб зарадити таким втратам, немає іншої ради, як лікувати саму недугу. Цим займається заклада на фундація, однак вона діє стас замало жертв від громадянства. Саме тому, що нема фондів, недуга дитячого паралічу росте до розмірів епідемії, як це було в минулому році. З цих причин громадянство повинно поспішити з обильними жертвами на установи, які займаються епідемією некурячі. Саме тепер фундація розсилає до домо в листах зазиви й готові формуляри, якими можна переслати ерібні десятикати — „дайми“ — на згадану благодійну ціль. Недуга — це така сильна небезпека, від якої повинні берегтися усі громадяни без огляду на раси й фінанси. Врятуватися можна не одним, а спільними зусиллями, отже й жертвами на поборювання недуги.

Університет Сідні у Нью-Йорку

признає \$5,000,000 на лабораторію для атомових студій. Гроші мають дарувати колишні студенти, які належать до товариства „алюмінії“ цього університету.

СЕНАТОРИ ЗА ФОНДИ НА ОКРЕМЕ СЛІДСТВО НАД КОМУНІСТАМИ

Вашингтон. — Сенатська комісія правил ухвалила фонди для правничої підкомісії на ведення сенатського слідування над комуністами й іншими підривинними елементами окремо від комісії, яку покликав до життя президент Труман під головуством адмірала Честера Німіца і окремо від комісії неамериканських діячів в палаті репрезентантів. С надія, що повний сенат одобрить цю ухвалу і призначить \$75,000 на

ОСВІТА КРАЇНИ ЗАГРОЖЕ- НА ВІЙСЬКОВОЮ БРАНКОЮ

Вашингтон, 24 січня. — В імені Красового Виховного Товариства склав свідчення перед сенатською комісією воєнної підготовки Ралф В. МекДоналд у справі побору 18-річної молоді до військової служби на 27 місяців. З уваги, що саме в такому віці багато молоді віддається науці, МекДоналд вважає, що їхній побір буде великим ударом для майбутності країни. Він заявив, що найновіший законопроект департаменту оборони становить „найповажливішу і найбільше революційну програму відносно високої освіти за всі часи існування незалежності Злучених Держав“.

КОЛИ ЙДЕТЬСЯ ПРО ФІНАНСО-

ЕПІДЕМІЮ І ЕКОНОМІКА

Нью-Йорк. — З нагоди започаткування цьогорічної кампанії за збирання десятків — „марч оф дайс“ — на дослідді й лікування дитячого паралічу, Вейлз О'Коннор, голова організації, що має назву „Красва Фондація Дитячого Паралічу“ вислав статтю до часопису під заголовком вгорі заголовком. У ній він вказує, які втрати терпить країна від недуги дитячого паралічу, щоб зарадити таким втратам, немає іншої ради, як лікувати саму недугу. Цим займається заклада на фундація, однак вона діє стас замало жертв від громадянства. Саме тому, що нема фондів, недуга дитячого паралічу росте до розмірів епідемії, як це було в минулому році. З цих причин громадянство повинно поспішити з обильними жертвами на установи, які займаються епідемією некурячі. Саме тепер фундація розсилає до домо в листах зазиви й готові формуляри, якими можна переслати ерібні десятикати — „дайми“ — на згадану благодійну ціль. Недуга — це така сильна небезпека, від якої повинні берегтися усі громадяни без огляду на раси й фінанси. Врятуватися можна не одним, а спільними зусиллями, отже й жертвами на поборювання недуги.

Університет Сідні у Нью-Йорку

признає \$5,000,000 на лабораторію для атомових студій. Гроші мають дарувати колишні студенти, які належать до товариства „алюмінії“ цього університету.

СЕНАТОРИ ЗА ФОНДИ НА ОКРЕМЕ СЛІДСТВО НАД КОМУНІСТАМИ

Вашингтон. — Сенатська комісія правил ухвалила фонди для правничої підкомісії на ведення сенатського слідування над комуністами й іншими підривинними елементами окремо від комісії, яку покликав до життя президент Труман під головуством адмірала Честера Німіца і окремо від комісії неамериканських діячів в палаті репрезентантів. С надія, що повний сенат одобрить цю ухвалу і призначить \$75,000 на

ВСЕ ГОТОВЕ ДО СТАБІЛІЗАЦІЇ ЦІН

Вашингтон. — Директор стабілізації цін, Майкел В. ДіСал, виявив, що він виготовив доручення для завершення взад і заможження всіх цін включаючи й цін на м'ясо. Є це перше урядове повідомлення, що стабілізація цін справді прийде. Він сказав це на нарадах спільної економічної комісії обох конгресових палат. Особи, які стоять в порозумінні з директором Економічної Стабілізації, Еріком Джанстоном, виявили, що розпорядок про стабілізацію цін появиться ще теперішнього тижня і що за ним піде розпорядок про хвилює заморозження платень. Він буде тимчасовий тому, що Стабілізаційна Рада Платень під проводом Сіруса Чінга ще не готова з постійним планом. Постійний план має бути опертій на засаді „гнучкості“, тобто легкого пристосування платень до життєвих відносин. Запада гнучкості стане придатною для виключення загрозливі страйків, які звичайно мають на цілі добитися підвищення платень.

В АМЕРИЦІ

Френклін Д. Рузвельт Мелсін небиблика президента, як конгресмен з Нью-Йорку, хоче вважатися за двопартійного, тобто демократа і ліберала в політиці, але однопартійним, тобто демократом у Конгресі. Як демократ буде мати право старшинства при назначуванні до комісії у Конгресі.

Ще мільйона наукових ступнів признали американські університети в минулому році. С це на 18 відсотків більше ніж попереднього року. В останнім передсесійним році випустили університети 216,000 осіб з науковими ступнями.

Поліція в Нью-Йорку арештувала 12 осіб за продаж наркотиків і в такий спосіб зламати ринг злочинців, які продавали одурюючі ліки шкільній молоді. Місцеві газети переповнені вістями про арештатки пороки в школах внаслідок заживання наркотиків.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПРОТИ КОМПРО- МІСУ З АГРЕСОРОМ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК В О. Н. ЗАКЛИКАЄ ІНШІ НАЦІЇ ДО РІШУЧОСТІ РАДИ ІХ ВЛАСНОЇ БЕЗПЕКИ. — АЗИЙСЬКО-АРАБСЬКІ КРАЇНИ ВИДВІГАЮТЬ НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ.

Лейк Сокеес, 25 січня. — Американський представник в Об'єднаних Націях, Ворен Р. Остин, зайняв вчора в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї рішуче і безкомпромисове становище проти комуністичного агресора, домагаючись його осуду, заклякочуючи до такої ж рішучості всі інші нації, ради їхньої власної безпеки. Він пропонував кожній нації вставитися в положення Кореї та зайняти таке становище, яке вони зайняли б на випадок нападу на них самих, що завжди може статися. Обороняючи Корею, кожна нація обороняє себе саму — твердив Остин. Негайно після того остерого близько 12 азіяських і арабських країн висунули нову резолюцію, рекомендуючи сімом країнам: Злученим Державам, Британії, Франції, Советському Союзу, комуністичному Китаю, Індії та Єгиптові відбутися конференцію для „проверки“ можливостей замирення на Далекому Сході. Стверджується, що нова резолюція є до тої міри „водниста“, що не сягає навіть так далеко, як самі комуністичні пропозиції, бо взагалі не згадує про перемір'я, тоді як Пейлінг вже сам пропонував „обмежене завершення зброї“. Це дає тим більше надії на можливість прийняття більшістю американської резолюції зі засудом комуністичного Китаю за агресію. В користь цієї резолюції вже висловилися велика частина членів О. Н., включно з Францією і Британією, хоча Британія є проти санкцій.

ІНДІЯ РЕЧНИКОМ ЧЕРВОНОГО НИТАЮ В О. Н.

Нью-Делі, Індія, 25 січня. — Індія, сама загрожена комуністичним агресором з усіх боків, стала в останньому часі до деякої міри речником червоно-китайського агресора в О. Н., докладаючи всіх зусиль до його, якщо вже не виправдання то бодай безкарності. Вчора, під час обговорювання комуністичної агресії в Політичному Комітеті, індійський прем'єр Неру виступив гостро проти американських пропозицій засуду агресора, заявляючи, що червононі Китай прямо „реветься“ до мирного поладження корейського конфлікту та інших далеко-східних проблем. В радіопроводі до народів Неру твердив, що становище Злучених Держав „не може довести до миру“, але навпаки, тільки до загострення конфлікту та до „замкнення дверей“ для його мирного поладження. Неру з черги пропонував, що вину за комуністичну агресію повинні перебрати всі, а не звальвати її тільки на червононі Китай. Рівночасно в Об'єднаних Націях з боку індійської делегації поширюється інформація, мовляв, китайські червоні, хоча і відкинули американське домагаання негайного припинення воєнних дій, проте вони практикують „тихе перемір'я“, бо не продовжують наступу. В деяких колах навіть видвигається думка, що червоні готові відступити поза 38-му паралелю без окремого договору в цій справі, — якщо б тільки Злучені Держави погодилися на конференцію в інших проблемах та, — очевидно, — з а доволити „принципові“ комуністичні домагаання. Це не зменшує американської рішучості проти агресії та проти всяких позакулосових спроб добитися не тільки її безкарності, але ще й винагородити за неї у формі признання агресоріві місяця в О. Н.

АЛЮМІНІЙ З КАНАДИ ДЛЯ ЧЕРВОНИХ КРАЇН

Вашингтон. — Канадійська фірма під назвою „Алкан“, як один з трьох продуцентів алюмінію в Канаді, переслала до країн за Залізною Заслоною 6,500 тонн цього металу за рік 1950, хоч як мало його мають самі демократії. Це стало відомим у Конгресі підчас свідчення в комісії підчас палати, як постачати дальше фонди на розвиток продукції металів для оборонних цілей. Свідок Річард Фінолдс виявив, що урядові канадійські звіти вказують послки алюмінію до комуністичних країн в минулому році. ЗДА підтримує фінансово продукцію алюмінію в Бритиш Колумбії, на що призначено в бюджеті бжучого року пів біліона доларів.

АМЕРИКА ХОЧЕ ВІД БРИТАНІЇ ВІЯСНЕННЯ В СПРАВІ ОЗБРОЄННЯ

Лондон, 25 січня. — Американський посол Волтер С. Гіффорд, відвідав вчора британського прем'єра Атлі та прохав його вясненнь щодо британського плану приспіння зброєвої програми в рамках спільної оборонної підготовки. Амбасадор Гіффорд звернувся безпосередньо до прем'єра Атлі, бо міністер закордонних справ Бевин знову не здужає. Інтервенція амбасадора відзеркалювала теж загальне невдоволення з останнього становища Британії в американській акції для припинення комуністичної агресії в Азії, хоча про це не було мови. Амбасадор Гіффорд тільки заявив прем'єрові, що це було б мудро і на місці сказати світові

ЗАХІДНІ КРАЇНИ ЗА ПЕРЕГОВОРИ З РОСІЄЮ ЗА ВСІ СПІРНІ СПРАВИ

Вашингтон, 24 січня. — Злучені Держави, Великобританія й Франція вислали до Росії домагаання, щоб вона згодилася на широку програму нарад на нарадах Міністрів Закордонних Справ Чотирьох Потуг. Вони теж висловили раду, щоб така конференція відбулася в Парижі, якщо Росія згодилася би на таку програму. В окремих нотах, які вислали до Москви згадані три Західні країни, сказано, що конференція повинна обняти головні проблеми, які, на їх думку, дали підставу до теперішнього міжнародного напруження в цілому світі. В нотах сказано, що таке ставлення справи Советам, щоб обговорити тільки німецьку проблему, є „невистачально нерелевне“.

КОЛ, БРИТІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР ЗА РОЗМОВИ З „ВИСОКИМ СОВЕТСЬКИМ УРЯДОВЦЕМ“

Нью-Йорк. — Луїс В. Доглес, давнійший британський амбасадор до Америки, вівзав до „належної підготованої зустрічі або цілої низки зустрічі“ між Злученими Державами й відповідальним високим урядником Советів з метою відновити правильне міжнародне порозуміння. Цю думку висловив Доглес у промові до 350 членів „Паломників Злучених Держав“ на обіді в готелю Валдорф Асторія. Він остеріг проти дальшого розколювання відносин між Советами і ЗДА, які „полягають тільки на розбудові сили“.

ЛЕГКОВАЖАТЬ СОВЕТСЬКУ АТОМБОМБУ

Шікаго. — Вільям Л. Лоренс, звісний науковий журналіст зі щоденника „Нью-Йорк Таймс“, каже, що Совети не мають більше як 12-15 перестарілих атомових бомб, які він називає „тарайками“ в порівнянні з американським моделем „супербомби“ з 1951 р. Крім того Америка має величезний запас таких бомб. Це сказав Лоренс у промові на зібранні Красового Товариства Оголошень і на пресовій конференції. Він теж заявив, що Совети залишилися далеко позаду Злучених Держав у промисловому розвитку тому, що вони мають 20-40 раз менше урану ніж Західні країни. Лоренс дістав двічі нагороду Нобля за свої наукові праці. Він теж написав недавно книжку „Пекельна Бомба“.

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД ЦПУЕ В НІМЕЧЧИНІ

В дніях 16 і 17 грудня м. р. відбувся в Німеччині черговий з'їзд Центрального Представництва Української Еміграції, на якому вибрано нову управу в такому складі: д-р В. Плюк — голова, З. Пеленський і Ю. Лінгарт — заст. голови, д-р К. Годованець — секретар та інші члени управи; полк. С. Побігущий, інж. А. Гончарів, проф. П. Курний, О. М. Старух, д-р І. Подригуля, о. д-р Ф. Побігущка та п-н О. Павловська. В з'їзді — згідно з інформаціями в „Українських Вістях“ — мало взяти участь тільки 18 з усіх 51 членів

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ РЕЙДИ АЛІАНТСЬКИХ ПАТРУЛЬ В КОРЕЇ

АЛІАНТСЬКІ ВІЙСЬКА УВІШЛИ ДО ГОЕНГСОНГ. ЛЬОКАЛЬНІ БОЇ НА ЦІЛОМУ ФРОНТІ.

Токіо, 25 січня. — Вчора аліантські війська вже другий день з черги виконали найближчий рейд у ворожу територію, увійшовши в місто Гоенгсонг, околи 33 миль на південь від 38-ої паралелі на центральному секторі фронту. Рейд виконала колона з околи 100 воєвк, очолювана чотирьома танками та під постійним прикриттям авіації. Гоенгсонг лежить приблизно 12 миль на північ від зайнятого вчора знову аліантським зруйнованого міста Вонджу. Під час рейду розбито більший відділ ворожих військ. Аліантські рейди глибоко в „нічию“ територію, яку творить широка на 40 миль смуга між головними аліантською і ворожою лініями, стала тепер своєрідною стратегією аліантської ініціативи на фронті, як аліантські намагаються вдержати свої теперішні лінії, а ворог, постійно „турбований“ аліантськими сухопутними і повітряними рейдами, не може сконцентруватися до заповіженого і сподіваного нового генерального наступу. Під час рейдів, аліантські війська виводять з рівноваги ворожий фронт, заважають йому втрат здобувати полонених, зізнання яких допомагають встановлювати кожночною становища і силу ворожих військ. Тактику рейдів починають застосовувати аліантські війська на західному секторі фронту, як найбільшій відділ їх військ зробив вчора несподіваний наскок на Йонгвол. Тільки мала і доривочна авіація була зчора на східній ділянці фронту. Вчора вже третій день з черги появилася в повітря більша кількість ворожих, советського виробу, боєвих літаків, що намагалися атакувати з'єднання аліантської авіації над Північною Кореєю. Після короткого бою один ворожий літак був збитий а другим пошкоджений. Аліантські літаки без втрат і шкод вернулись на свої бази, виконавши доручені їм місії. Аліантське командування стверджує, що від 1-го листопада, коли почалася масова комуністична інтервенція на фронті, 27 ворожих літаків були збиті і поважна кількість пошкоджених. Всі ворожі літаки є советського виробу, керовані тех пілотами „неозначеної національності“. Сильні з'єднання аліантської авіації продовжували вчора масові нальети на ворожі воєнні об'єкти та на концентрацію ворожих військ.

20,000 ЧЕРВОНИХ ПАРТИЗАНІВ В ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ

Корея, 25 січня. — Аліантське командування стверджує, що за аліантськими лініями в Південній Корей є околи 20,000 червоних партизанів, що їх тепер послідовно винищують аліантські військово-поліційні сили. Партизани не ведуть рейдів концентрованої акції, очікуючи правдоподібно на новий генеральний наступ на фронті. Одна партизанська група має нараховувати околи 8,000 воєвк. Концентрованою акцією проти них, аліантські війська не дають їм можливості вдержувати між собою контакту та з кожним днем „проріджують“ їхні ряди, вбиваючи середньо 125 партизанів денно.

ГОЛАНДСЬКИЙ РАДІОПЕРЕСІЛАННЯ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ“

Голл Конг, 25 січня. — Управління цієї британської колонії прийняло вчора радіопересилання „Голосу Америки“ в кантонському діалекті для китайського континенту, заповнюючи програму вістками для китайців в мандаринсько-мю північно-китайською діалекті, перебираючи їх від ВВС. Цю зміну введено з огляду на деякі розбіжності американської і британської політики щодо Китаю.

РОЗГРОМЛЕНО КОМУНІСТИЧНУ ДЕМОНСТРАЦІЮ ПРОТИ ГЕН. АЙЗЕНГАВЕРА В ПАРИЖІ

Париж, 25 січня. — Не звважаючи на урядову заборону, парижські комуністи задумали влаштувати протестайну демонстрацію проти ген. Айзенгавера, перед його тимчасового головного квартирою в готелю Асторія. Проте, вони були розгромлені, ще заки потрапили зібратися на місці призначення. Як тільки почала збиратися демонстрація, на вулицях Парижа появилася, крім американської військової поліції для охорони ген. Айзенгавера, поверх 14,000 французьких поліцаїв, уніформованих і в цивільному, озброєних в крісі. Теж військо було на поготові. З околи 5,000 комуністів, що появилася на вулиці зі своїх ноки, поліція заарештувала найменше половину та відставила для встановлення їх ідентичності. Все відбулося без будь-яких проявів насильства, бо комуністи були цілком засковчені рішучою акцією поліції і багато з них опинилося під поліційною „опікою“ ще заки зорієнтувалися в чому діло. На сьогоднішній день повідомлено подібні комуністичні демонстрації в інших містах Франції.

ГОЛАНДСЬКИЙ УРЯД У ВІДСТАВЦІ

Гаага, Голандія, 25 січня. — Коаліційний уряд Голандії, що був при владі два і пів року, подає сьогодні у відставку, після того, як міністер закордонних справ Дірк Стіккер зрікся портфелю в наслідок парламентарної критики його політики з боку такої його партії. Негайно після реангації Стіккера, прем'єр Вільям Дресс та його заступник ван Шаїк зголовили королеві Юліані відставку цілому уряду. Королева просила їх виконувати свої функції аж до створення нового уряду та негайно почала переговори зі своїми дорадниками. Стверджується, що цей уряд створений з католицько-соціалістичної коаліції, добився найкращих успіхів як в домашній, так і закордонній політиці, а у відставку пішов через цілком другорядну справу щодо співконтролі з Індонезією західної Нової Гвінеї. В додатку, відставка наступила в наслідок опозиції тільки малої меншості в парламенті. Вважається, що формування нового уряду potrивас „деякий час“.

В СВІТІ

Воєнно-морські споруди аліантських військ в Корей відідує тепер адмірал Артур Раффорд, голоний командир американської флотії на Півночфу.
Німечка Соціалістична партія виступила з об'явуваннями, що канцлер д-р Аденауер „лапоуни“ західно-німецьку поліцію бущими нацистами та офіцерами СС.
4,000 осіб згинуло від вибуху ульдуся в Новій Гвінеї, заспани лізінгою та „вогненним дощем“.
Англійські моряки звернулись до прем'єра Атлі з протестом проти драстичного зменшення пайків м'яса, що сталось в наслідок повальності в торговельних переговорах з Аргентиною, звідки Англія досі імпортувала найбільше м'яса.
Григорій II, генеральний секретар О. Н., заявив, що Паризький „випадок“ як можливість ніде червоної сесії Генеральної Асамблеї та що сесія відбудеться правдоподібно, знову в Нью-Йорку.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$ 5.25	Six months	\$ 5.25
На три місяці	\$ 2.75	Three months	\$ 2.75

В Джерсі Сіті і закордоном: Foreign and Jersey City Rates:

На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$ 6.50	Six months	\$ 6.50
На три місяці	\$ 3.50	Three months	\$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

АМЕРИКА—„ВОРОГ СОВЕТІВ“

Річницю смерті Леніна, яку обходили в Большому Театрі в Москві в присутності самого Сталіна, присвячено не так Ленінові, як — Америці. Головна промова, яку виголосив комуністичний теоретик, Петро Поспелов, була відкритою зверненням проти Америки. Герисон Е. Сейлсбері, передаючи зміст цієї промови в своїй кореспонденції до часопису Нью Йорк Таймс, підкреслює, що в Москві не пам'ятають, щоб хтось говорив на такім великім совєтськїм торжествї як так образливо про Америку, як це було тим разом, та ще в припадку найвищих представників влади. Це тим більше, бо кожний переконаний, що ця промова була заараяжована самою владою і написана, можливо, в самім Кремлі та цілком певно добре провірена Сталіном. Тому саме Сейлсбері надас цїй промовї ширшого значення.

Ще не так давно совєтська пропаганда постійно згадувала про вікову американсько-російську дружбу і закликала Вашингтон „вертати до політики Рузвельта“. Нові совєтські підручнікї історїї, як і нова совєтська енциклопедія, теж написані в тому дусї. Тепер, як видно, змінився курс кремлівської політики. Значить, що Кремлевї прийдесть видавати нові підручнікї історїї і нову енциклопедію, якщо мати на увазі те, про що говорив Поспелов на святї в пам'ять Леніна. Він говорив про нову війну.

Совєтський нард ніколи не забуде Америцї того, що американські руки забарені російською кров'ю ще з часів російської революцїї, заявив Поспелов на початку промови. Тому саме, якби Америка пішла тепер війною проти Совєтїв, то її жде та сама доля, якої зазнав Гїтлер, коли званився напасти на Росію. Про це, як Америка рятувала Москву від неминучої катастрофи, не було — річ ясна — навіть найменшої згадки. Зате було багато мови, як то Злученї Держави переймають тепер місце Гїтлера та нацїстівського імперїалїзму. Тепер немає ніякої ріжницї мїж давньою нацїстівською Німеччиню і теперішньою капїталїстичною Америкою, говорив Поспелов.

Проте, совєтські підручнікї прийдесть поправляти найбільше таки в тих місцях, де згадується Вудрова Вільсона, який в оцінцї Поспелова став вже тільки „слугою капїталїстичних акул“, що намагався загарбати ще по першїй світовїй війнї Сибїр, а навіть і Кавказ. Це головний винуватик проти-совєтських інтервенцїї в часї, як большевики захопили владу в Росїї. Американські капїталїсти (власливо „бестїї“) беруться за подібне діло, бо нічого не навчилися з сумної долї гїтлерівських імперїалїстїв, мовив Поспелов.

Іншими словами, Поспелов сказав Америцї в грубий і лайливий спосіб те, що відноситься власне до провідників совєтського режїму. Їх бо руки забарені десятками мільїонів невинної людської кровї і це знають люди в Совєтах краще Америки. Шо їх жде страшна народна пімста, в те хїба не сумніваються навіть в Кремлі. Звідси і така „певність“ перемоги над Америкою. Хочеться залаякати совєтських рабів і вибити з них заздалегідь думку про якусь нельїальність на випадок вибуху нової війни.

Промова Поспелова вказує на переляк у Москві. Видно, що Кремль починає таки тратити віру, що йому вдасться ще далї обдурювати Вашингтон. Часи Рузвельта і „дружбї“ минули і мабуть Кремль не має надїї, щоб вони вернулись. Тому і такий великий зворот в совєтській політїцї у відношеннї до Америки.

Протисовєтський плебісцит

З воєнного терену в Корей перешкоджають, що значно передоклодо в виконуваних тактичних потягнєв армії Об'єднаних Нацїї є велика кількість втікачів. Воєнні кореспонденти пишуть, що ніщо не стримує тих втікачів: ні холод, ні нужда, ні голод. Втікають перед комунїстами під захист американських воєнків, щоб тільки врятувати своє життя.

Можливо, що ті втікачі навіть не знають, про що йдесть у цїй війнї. Одначе, коли американцї відступають, вони інстинктивно відчувають небезпеку, яку несе їм комунїзм. За те не чути, щоб люди втікали перед військами алїантів, які борються проти комунїстичних орд на Далекому Сходї.

Американський журналіст Вїллем Генрі Чемберлін, згадуючи про свій недавній побут у Німеччинї, переповїдає розмову з д-ром Райнером Гїльдебрандтом, який стоїть на чолї організації „Кампфгрупенгеген Унменшлїхкаїт“ („Босва частина проти нелюдяности“), яка діє в Берліні від двох років. Група д-ра Гїльдебрандта обмежує свою працью тільки до „холодної“ боротьби проти совєтської диктатури і підтримує мирний спротив проти терору, який шалїє у схїдній Німеччинї. Звичайно даєсть допомогу німцям, що втікають з-під совєтської окупацїї до Захїдної Німеччинї.

Гїльдебрандт добре познайомлений з усіми подробицями терору, як і з способами, як можна відістатись з комунїстичної неволї і тому його інформацїї заслуговують на увагу. Він твердить, що від кінця війни перенєлося з Схїдної до Захїдної Німеччинї коло 1.200.000 осіб — цивільних і воєнків — звичайно незаконно і то серед таких відносин, які загрожували смертю майже кожному втікачевї. Тільки подумати, яких великих треба було зусиль, щоб врятуватись. Бо ж під-совєтська поліцїя і прикордонна сторожа на те й є, щоб не випустити нікого з „червоного раю“ до „захїдного пекла“.

Коли перехїд з Захїдної Німеччинї на постійний побут у Схїдній Німеччинї є хїба винятком, то міграцїя з Схїду на Захїд є масова. Оцї два приклади втечі від комунїстичної азійської населення в Корей і європейського населення в Німеччинї є багатомовні. Не треба навіть ніяких аргументів на ствердження, що це ніщо інше, як протест проти комунїзму без-огляду на це, де цей режїм встановлений.

Ще є інший приклад, про який недавно згадувало. Еспанські комунїсти, які втікли від режїму Франка на французьку територію, почувши, що їм усувається ґрунт під ногами, як Францїя приступила до Північно-Атлантицького Пакту. Щоб на випадок війни не попати назад під владу Франка, французький уряд дав їм до вибору: Перейхати до „червоного раю“ під Совєтами, або вїхати на поселення на пус-

тїні французької Північної Африки. Коли прийшло рїшання, подавляюча більшість комунїстїв заявила за вїзд до Африки, а не до Совєтїв.

У цьому третьому випадку не було ніякої намови, не було примусу, а був данїй вільний вибір. Серед таких обставин це ніщо інше, а тільки загальне „олосування, це свого роду плебісцит. Як бачимо, він вїдав на некорист Совєтїв.

Доволї часто згадуєтьє в американській пресї під теперїшню пору про добровільний перехїд на німєцький бік соток тисяч воєнків з Червоної Армії в часї війни Росїї з Німєччиною. Теж і найновїшї вїстї з Совєтїв згадують забути в Українї проти москвських тиранів. Чи це не плебісцити, на які новинні тепер звертати особливу увагу рїшальні чинники?

Але не треба далеко йти, а спитати такі американські комунїстїв, чи не захотіли б зазнати совєтського добра. Правда, вони нераз відвїдували Совєти, явно й під фальшивими прїзвищами, навіть кїнали там різні курси, на яких їх навчали, як можна найкраще використати повалити американську форму влади і завести комунїстичну диктатуру, але навіть і ті комунїстїв звертають назад до Америки і не виявляють великої охоти її покидати, коли їх сама американська влада до цього заставляє. Процеси проти комунїстичних агентів та шпїгїв дають цїюдо цього дуже багато цікавого матеріалу. Те саме можна сказати про Канаду та інші демократичні країни. На параді до Москви, чи на якїсь „науковї“ зїзди, чи по „пособїя“ охотників багато знайдеться в Америцї, але на те, щоб цілком перенєстись до „раю“, то вже друга справа. Тут уже треба держати вживати судового процесу, а потім — як заведе присуд — це й сили, щоб депортувати комунїстїв-чужинцїв з „капїталїстичного пекла“ до „комунїстичного раю“.

Коли вже й в американському Конгресї появляються заяви в справї повенеоних Москвою народїв; то видно, що вже в Америцї починають розуміти, де саме знаходиться „Ахілєва п'ята“ — всемогутньої Росїї. Очевидно самї заяви неістачальні. Пора подумати про практичний підхід до самої справи визволення під-совєтських народїв.

І. Смолий

Лїтература українського резистансу

Героїчним зусиллям одиниць, прерізаними дорогами пробивається вряди-годи жива вїстка з України на еміграцїю, а з нею лїне подих Рїдного Краю, прилітають метелїкї: книжкї, запискї учасникїв змагань, нарїси, збіркї поезїї. За декілька років цього назбиралося досить, щоб сьогодні вже смїло можна було зробити короткі підсумкї, щоб говорити про певне лїтературне явище, чїтке тематикоу й спрямуваннє, а це про лїтературу українського резистансу.

Правда, імен, назв ще не багато, не всі вони нам відомі, не всі діїшли, і, головне, коли подїбні явища в лїтературах інших народїв уже майже завершені, лїтература українського резистансу цїюно розгортаєтьє, щоб, паралельно з героїчними і затижними змаганнями народу, дати шораз новї документи цїїй боротьбї.

Повстання, творення та поширювання цїїй лїтератури в умовах жахливого терору й донощїцтва — це окрема глава цих змагань, щоб не дати стерти себе з лиця землі і з пам'ятї наступних поколїнь, щоб втримати нїтку традицїї.

Коли розглядати поодинокї речї, що діїшли на еміграцїю в останньому році, то на окрему увагу заслуговує друковано на сторїнках „Свободи“ оповїдання С. Дмитренко „Мїхайлїк“. Авторка розказує тут про малоого хлопчинку, що став повстанським розвідником, бере участь у боях і наскоках повстанського вїддїлу, а в моментї його розбиття рятує з рїненого командира. Авторка виявила тут безперечний лїтературний хист, зокрема в описї повстанських нїчлїгів та нїчних наскоків на ворога. Все оповїдання оповите теплою любовю до рїдного краю. Воно живо нагадує своїм героїзмом і простотою оповїдання Б. Грінченка „Олеся“ з часів подїбного всенародного дївчинку, — про героїську дївчину, що, рятуючи село від нападу татар, завела їх на лїсовї багнїща. „Мїхайлїк“ може смїливо стати подїбною лектурою для виховання молодї, і тому варто о видати цїю рїч окремою книжечкою.

З невідомих ще еміграцїїному загаловї видань треба згадати неперїодичне видання повстанського гебї журналу „Чорний Лїс“. „Чорний Лїс“ мїстить статтї на актуальні теми, нарїси, спомини учасникїв рїзних боїв та вїршї.

Новї імена на сторїнках зїм'ятих, порваних, повнєчених у довгих мандрах підпільних видань — це взагалї окрема проблема. Новї імена є, є новї таланти. Вони їдуть на зміну впадшим Ю. Лїпї, П. Позичанової, Отамандевї. Вони творять тільки під мовчанку лїсів, в темнї підземних бункрїв, не знаючи ніколи, чи діде їх тїр до читача, чи зумїє їх перо передати вєсь жах Апокаліпсї, яку переживають.

І коли ви прочитаєте маленьку збірку поезїї Марти Гай „До Зорї“ — ви побачите, що всупереч всьому, цї імена не

такї малї, що осягн лїтератури українського резистансу великї. Збірка „До Зорї“ позначена чїстим, неїдиробленим поетичним настроєм. Це в основному патріотична лїрика, — тема, якої присвячено більшу частину всїєї нашої поетичної продукцїї останнїх десятилїть. І мїмо всього безпосереднїсть і свїжість образів.

„Потомилїсь — нїч в маршї, На постою до зорї в срібнї росї класлїє спати, прїтулились брат до брата“... („На постою“)

Збірка з суцїльним обличчям — оспівуванням повстанської боротьби. Мова збіркї чїста, мелодїйна, метрика рїзномордна:

„Язбуневий цвіт урвав, Мабезпїнку заквітчав. Близек від зброї аж сїяв.

Втїм: це крик і плач в селї? — Налетїли москалї.

Вдарили мов ураган! Бїй скипїв... Розвїявсь туман, Тільки трупи клатїх вкрив.

Впав і вїн — к'землі прилїг, Бїлий цвіт його ж від всїх поцїлунком здоровїв.“ („Язбуневий цвіт“)

Присмїно ствердити і свїдомиї ідейний зв'язок авторкї з визвольними рухами інших народїв. Вїрш „Не здобути нам волї чужими“ — написаний на мотив пїснї французьких партизан! А вїрш „Ляокоон“, де авторка зобразила символїчно змаг українського народу з російсько-большевицьким гадом-давуном, далеко переростає скромний задум цїї збіркї і мїг би натхнути не одного еміграцїїного поета новою тематикою.

Цїє ж авторкї нарїси „Мїнїатури“ мають на собі теж познєки великого таланту (Мїнїатура „Долї“).

Недавно дарувало В-во „До зорї“ еміграцїїному загаловї це одну интересну публїкацїю з лїтератури українського резистансу, а це спомини-хронїкї С. Хрїна „Зимой в бункрї“.

Форма споминів чи не найпростїша і найлегша для оцївдїв і учасникїв подїї; щоб описати все, не побороючи труднощїв мистецького оформлення матерїалу. „Зимой в бункрї“ — це перша більша публїкацїя, яку можна поставити поруч подїбних публїкацїїй інших народїв з періоду резистансу.

Книжку читаєтьє з великим интересом, бо це дійсно рїдка нагода так безпосередньо, з першої руки, довідатись про те, що діється в Батькївщинї. Читач приходить з трьома сотнями повстанцїв з Лемківщинї через совєтський кордон в Україну в 1947 р., він побуває там уявно всю зиму 1947-48, він бачить очима повстанцїв все. Подихом покїненої Батькївщинї вїс з цих сторїнок, подихом трївожної, повної трагедїї і терпїнь совєтської дїйсности. Система донощїцтва, облав, безконецних ревізїї, —

провокацїї не залишає місця на існування якоїсь найменшої вільної групи. Повстанцї розсїпаютьє по лїсах на заздалегідь приготованї бункрї, — щоб там перезимувати. У книжцї подане життє в одній з таких клїтин, в ямї, в сїрий землї, в замінованїй норї, що її заливає вода, довкруги якої тільки вїють воєнкї, бешують пси, дики і безконецно сновїгаютьє перебранї за дроворубів большевицькї шпїгї, сексотї. Тїсна і задущлива атмосфера цїї норї, де разом товплятьє 9 людей, мїж ними 2 інтелїгентнї, селянськї хлопцї, один навіть неграмотний, і дївчина-героїня, вїстун Тетяна — сонце цїїй темної норї.

Автор нотує точно, інколи записуючи може й зайво меншеважні речї, всі подїї, свята, виправи на розвідкї, аж до наскоку ворога на бункер і втечі. „Зимой в бункрї“ — тематично ревелаяцїя, і при кращїй лїтературній обробцї та деякому поширеннї ідейних обрїв цїя книжкка могла б стати такою ревелаяцїю і для чужого читача, спрагненого довідатись про підсовєтську дїйсність та можливостї протисовєтських дїї. Для українського читача-емїгранта, що досї станився з недовір'ям до можливостї і факту організованних форм повстанської боротьби в Українї, розяснює вона остаточно загадку, чому повстанська боротьба втримуютьє так довго в вїдпїтї совєтської дїйсности. Це стало можливе завдяки кільком десятилїттям активизацїї українських народних мас та вивченнї елементарних засад конспїрацїї. У сучасну пору — як це видно з книжки — повстанцї можуть втриматись завдяки цьому, що вони не самї, що паралельно діє в народї в тїсному зв'язку і порозумїннї з ними цивїльне підпїлля, яке їх харчує, зодягас й остереїгас перед ударами й наскоками. Так нагороджена ідейна сила й досвід, що деїнде, в умовинах еміграцїїних спорїв, виладоуєтьє часто на безглузду боротьбу зї своїми, знаходить там собі своє призначення в змагу з мугутнїм і безоглядним ворогом.

Висемїваючи з наказу ворога повстанську боротьбу, назвав перед кількома роками О. Вишняк оттакїй повстанський бункер „Самостїйний Дїркан“. Публїкацїя типу „Зимой в бункрї“ та взагалї вся лїтература українського резистансу вказує, що цїя висемївана „Самостїйна Дїрка“ завдяки поєвїтї і героїзмовї борцїв, завдяки широкїй ідеологїїчній платформї визвольного руху та мїцнїй організацїїній структурї, є для мурів кремлівської твердинї смертельною небезпекою. У цїй „Самостїйній Дїрцї“ лежить готовий динаміт. Тільки подати вогонь, а зрив може зрушити в основах грубї мурї і кованї десятилїттями замкї совєтської тюрми народїв.

Бути члїном Українського Народного Союзу, значить підлякати до такої української організації, яка об'єднала в Америцї й Канадї найсвїдомїші українськї сили в одній ідейній моелїт та поставила його члї службу нашим країнам та лїшому повенеоному українському народовї.

Д-Р В. ГАЛАН ЗУАДК в Дїї

Для кого працює ЗУАДК в Європі?

Після масового переселення українських скитальцїв в заморські країни, в Європї їх все ще залишаєтьє поважна кількість, в цьому чимало таких, що в переселєнних можливостей вже навряд чи зможуть скористати. В Німеччинї і Австрїї перебуває все всїх 36,713 українцїв, з того в Німеччинї: в американській зонї — 20,431; в британській зонї — 10,091; у французькій зонї — 2,475. В Австрїї, в усіх трьох зонах, є ще 3,716 українцїв, хоча статистика IPO подас їх на 5,000.

Не всі українцї в Німеччинї і Австрїї живуть в однакових умовинах. Найбільша їх кількість, бо 24,207, живе в таборах IPO. З того в таборах IPO живуть в Німеччинї: в американській зонї — 10,919; в британській зонї — 9,291; у французькій зонї — 1,299. В Австрїї в усіх трьох зонах — 2,599.

Крім того, в Німеччинї в таборах на німєцькій економїї перебуває 4,456 українцїв. Кількість українцїв т. зв. приватникїв, отже таких, що живуть поза таборами, вносьить в Німеччинї: в амер. зонї — 4,437; в брит. зонї — 800; у французькій зонї — 1,176. В Австрїї в усіх зонах їх є 1,021. Усіх „приватникїв“ разом в Німеччинї і Австрїї перебуває все всїх 619 українцїв, головнїо тих, які вернулись з Бельгїї, перебуває в німєцьких т. зв. таборах втікачів, що існують в американській зонї Німеччинї.

З усіх цих 36,000 українцїв в Німеччинї і Австрїї є приблизно 6,000 т. зв. „гард кору“, себто хворих, інвалїдїв, старцїв і т. п.: Проте, треба припускати, що з усієї кількостї скитальцїв пощастьить ще переселити около 20,000, що найменше це є в нашому планї і в тому напрямку вже пороблено вїдповїдні заходи. Отже залишїтьє в тих країнах около 16,000 українцїв, що потре-

буватимуть нашої постійної опїки і допомоги та які під цїм оглядом в майбутньому будуть залежнї в далеко більшїй мїрї, ніж тепер. Це ми мусимо мати на увазі в усіх наших планах вїханнях і починаннях.

Крім цих людей в Німеччинї і Австрїї, є ще велика кількість, бо около 7,000 україн-

Зборї представникїв 56-ох українських організацїї в Німеччинї, які взяли участь в нарадах, скликаних ЗУАДККомїтетом 11. листопада 1950в доміцї IPO Мюнхен-Пазінг.

цїв в Бельгїї. Майже всі вони теж бажали б емігрувати в заморські країни, якщоб тільки на це були вїдповїднї можливостї. Около 3000 готових і охочих вїхати за море є теж у Францїї і поверх 7,000 в Британїї. Отже загальна кількість українцїв в захїдно-європейських країнах, що бажали б

переселитись за море та які на це переселення надаютьє, вносьить поверх 34,000 осіб. З них тільки емігрантї в Великї Британїї є самовистачальнї під господарським оглядом, а всі інші потребували допомоги в минулому і потребуватимуть її ще більшє в майбутньому. Рахуючись з фактом, що вели-

кїй кількостї цих людей не пощастьить переселитись за море, треба пам'ятати не тільки про їх правне і матерїальне забезпечення, але треба мати на увазі теж обставину, що жадна їх суспїльно-громадська організацїя, включно з церковними, не може в теперїшнїх обставинах в дє р ж а т ись без зовнїшньої допомоги. Це важлива справа, як йдесть не тільки про фїзичне, але й морально-духове збереження тих людей та забезпечення їм можливостей вїдїграти вїдповїдну ролю як одного з факторїв чинних загально-українських змагань.

Апарат ЗУАДК в Європї. ЗУАДККомїтет працює в Європї через свою мїсію, директором якої є адв. Михайло Ролїс. Головне бюро мїєї 3. У. А. Д. К. є в Мюнхенї-Пазінгу, з американської зонї Німеччинї. В цьому бюрї працює 24 урядникїв, в тому трьох з Америки і 21 з-помїж місцевих наших скитальцїв. В залежностї від цього головного бюра працюють вїддїли ЗУАДККомїтегу в: таборї Функ-Касерне (5 урядникїв), Аугсбургу — 2 урядникїв, Людвїгсбургу — 3 урядникїв, Швайфуртї — 2 урядникїв, та бюра одно у французькій зонї (3 урядникїв) і одно в британській зонї

(2 урядникїв). ЗУАДККомїтет сам оплачує тільки ті сили, що він сам вїстелє з Америки; місцевих урядникїв, як теж всі адміністрацїїні кошта, як одержання офїєв, канцелярїїні вїдаткї, транспортация і т. л., покривас IPO. Місцевих урядникїв приплїлюєтьє пропорцїїно до присланих з Америки. Мушу додати, що після моїх розмов з представниками IPO в Женєвї, Мюнхенї та Зальцбургу, цїя мїжнародна організацїя погодилася приплїтити нам дальших 8 місцевих урядникїв та вїдкрити нам тїя новї вїддїлї, з того три в Німеччинї (Франкфурт, Ам'єрг і Карльсруге) і два в Австрїї (Капфенберґ і Вїлльх). Крім офїєв та канцелярїїного інвентаря, наше представництво в Німеччинї має тепер власне авто, один пївтонївий трок і п'ять „рїкїв“. З вїдкриттям нових вїддїлї, мали б одержати один „джїп“ теж на Австрїю. Крім того, в Мюнхенї часмо тепер два харчовї магазинї, один підручний і другий великий на залїзничїй станцїї. Цї магазинї вїцертї заповненї харчами, призначеними на допомогу для потребуючих скитальцїв. Підручний магазин, заповнений харчами, часмо теж в Зальцбургу в Австрїї.

(Дальше буде).

Микола Очерет

ПРОШУ ВСТАТИ!

Мій сусід, крем'язний степовик з Лубенщини, повернувся сердитий з засідання.

„Хіба це засідання? — промовив він сідаючи на стілець. — Усі говорять разом, усі кричать, усі хвилюються... Це скорше якісь партійні збори, а не засідання. То ж і толку з цього засідання буде стільки, як з тих засідань, що були в нашому колгоспі. Хоч правда там недаром засідання називалися засіданнями, бо то так було засідання. Працюєш ото „добровільно“ у Співку „ударними“ методами цілий день коло машини, натомішся, а прийде вечір — тут би спати йти, але перед самим кінцем роботи приходять на тик голова колгоспу і дає наказ: „як тільки стане машина, — всі до селянського будинку на засідання. Доповідь робитиме сам секретар райпарткому про хід хлібоздачі“. Ну, а раз голова колгоспу наказує йти на засідання, значить, те засідання потрібне на користь держави. Правда, голова колгоспу цілий день спить у себе під грушою, а ми працюємо, але ж ми знаємо, що коли оголошується таке важке засідання, до доповідь робить сам секретар райпарткому, то „яка“ на засіданні мусить бути стовідсоткова.

Тож машина стає, я зляжу із скриптом і чим дужче поспішаю до селубуду, щоб зайняти застінне місце. Прихожу у велику залу й вибіраю собі місце десь у кутку або під стінкою, бо ж спати хочеться, аж шкура болить. Та де там! Усі застінні місця вже позаймали і приходиться мені сідати посередній лави, хоч наперед знаю, що на такому місці буде не засідання, а одна мука. От усі посідали, закурили, хто там цигарку, хто люльку, а тут і лампи позасвічували: одну на столі президії, другу на столі доповідача. Вийшла президія і голова колгоспу, відкривши засідання, дав слово секретарю райпарткому. А ми вже знаємо, що, коли доповідач сам секретар районного партійного комітету товариш Тетяна, то чути його аж на току, таку він має „артан“, — стеля ходором ходить!

Ото ж він, як і положено, зараз почав про великі досягнення колгоспу, далі про ролі колгоспників у будові соціалізму, а тоді як крикне: „Ми з вами таки збудуємо соціалізм в одній країні!“ Голова колгоспу зараз же й командує: „Прощу встать!“ Ми встали. Секретар аж посміхався, — так ото йому присмію від такого „сознательного підходу“ до будови соціалізму! А голова далі командує: „Прощу сісти!“ Посідали, а секретар знову доповідає про будову соціалізму й відмічає, що не все й не скрізь так як слід. „От хоч би й у вашому колгоспі: є ударники, стахановці, герої труда, — але є й ледарі, прогульники, зриваючи трудові дисципліни, просто сказати: шкурники!“ А голова колгоспу: „Прощу встать!“ Секретар аж хитнувся у бік голови, але той спокійно подав команду далі: „Прощу сісти!“

Помовчав секретар, здвигнув плечима й заговорив далі, щось там перераховуючи. Числами так і сипле, так і сипле, та все про худобу: рогату й безрогу, велику й малу, а потім вже й за нашу колгоспівську худобу. „Хіба це порядок, що корови прогуються цілий рік і не дають приплоду! Хіба це порядок! Або візьмемо хочби свині...“ А голова знову командує: „Прощу встать!“ Секретар аж підскочив до нього, але втримався, нічого не сказав, а голова вже просить сісти. Сідаючи, я не витерпів і оглянувся на тих, що по кутках, та така мене досада взяла, що аж сплонував і від задрожів, сів на своє місце, витяг люльку та й запалив.

А секретар щось там собі лопоче, та так швиденько, швиденько та чим далі все голосніше, а потім знову як крикне: „Де ви маєте таку свободу, в якій країні буває стільки засідань для побудови...“ Тут голова візьми знову та скамантує: „Прощу встать!“ Як підскочить секретар до голови та як крикне: „Чого ти тут командуєш, коли я доповідаю?“ — „А як же не командувати! Хіба самі не бачите? То ж коли не командуєш, всі застануть, собачі діти!“

Ну, ми тут зараз всі як підхопимо: „Хай живе комуністична партія! Хай живе наш батько Сталін!“ А раз прокричали „хай живе наш батько Сталін!“ — значить засідання кінець, всі повставали та шандише додому спати, бо завтра за сонечка знову до машини.

Там ото дійсно було засідання, а тут — що, хіба це засідання? Говорю, що це „партійні“ збори, а не засідання — закінчив мій сусід і почав набивати тютюном свою люльку.

Доповідь проф. П. Одарченка „Функції применика в українській мові“ на відкритій конференції УВАН 14 січня 1951 року в Нью-Йорку.

Проф. Одарченко почав свою доповідь з твердження, що тепер українська літературна мова переживає дві небезпеки: на Україні послідовно запроваджується русифікація української мови, ситуативне наближення її до російської мови, надто в пресі та підручниках. На чужині ж, серед українців, що живуть у різних країнах світу, мова засмічується під впливом чужомовного оточення. Найбільше хиб бувас в стилістиці.

Проф. Одарченко сказав, що він не буде спинятися на розмовній мові, в якій українці на чужині роблять найбільше помилок, а зупинитися на мові підручників, пресі та на мові текстів, випущених різними українськими установами. Він навів ряд хибних прикладів з газетної мови, а також з художньої літератури та українських офіційних текстів.

Як відзначив далі доповідач, для унормування української літературної мови було багато зроблено ще до революції і в перші роки після революції. І тепер треба ширше користуватися словниками Грінченка, Голоскевича, Української Академії Наук 1924-33 років.

Проф. Одарченко докладно зупинився на вузкій проблемі стилістики, а саме, на уживанні прийменників в українській літературній мові. Він подав ряд прикладів уживання прийменників „перед“, „за“, „по“, показавши хибне уживання їх та проілюструвавши правильне уживання, навісши низку прикладів з української класичної літератури. Цим він показав, як багато відтінків має українська фразеологія, треба лише дбати за належний рівень культури нашої літературної мови.

В дискусіях взяли участь фахівці, а також практичні працівники на полі українського слова. Цінною була пропозиція редактора д-ра Демидчука про те, щоб УВАН взяла на себе труд систематично робити зауваження щодо мовних дефектів наших газет і побажав, щоб у газетах були спеціальні мовні кутки. У відповідь на це співробітник УВАН висловила побажання створити спеціальну комісію для переведення цієї роботи.

Л. Д.

З наукових конференцій УВАН в ЗДА

тисся словниками Грінченка, Голоскевича, Української Академії Наук 1924-33 років.

Проф. Одарченко докладно зупинився на вузкій проблемі стилістики, а саме, на уживанні прийменників в українській літературній мові. Він подав ряд прикладів уживання прийменників „перед“, „за“, „по“, показавши хибне уживання їх та проілюструвавши правильне уживання, навісши низку прикладів з української класичної літератури. Цим він показав, як багато відтінків має українська фразеологія, треба лише дбати за належний рівень культури нашої літературної мови.

В дискусіях взяли участь фахівці, а також практичні працівники на полі українського слова. Цінною була пропозиція редактора д-ра Демидчука про те, щоб УВАН взяла на себе труд систематично робити зауваження щодо мовних дефектів наших газет і побажав, щоб у газетах були спеціальні мовні кутки. У відповідь на це співробітник УВАН висловила побажання створити спеціальну комісію для переведення цієї роботи.

Л. Д.

Польські „бздурі“

Польський лондонський тиждень „Відомості“ з 3-го грудня ц. р. помістили статтю відомого польського історика старої генерації Владислава Студницького п. н. „Справа українська“. В тій статті автор з притаманним здволенням, намагався довести, що українці мають тільки дуже малі владі на незалежність, бо їх уже дуже винищили більшовики. Закінчуючи статтю, п. Студницький пише:

„Підчас другої світової війни німці не пробували створити незалежну українську державу. Тільки в Малопольщі створено українські дивізії СС, але вони не були вжиті на фронті. Служили німцям для вимордування жидів і до здушвання варшавського повстання.

„Німці ввійшли до Східної

Малопольщі, маючи три українські компанії під проводом Бандури. Бандура проголосив незалежність України і почав різно політиків. Замордовано 12 професорів лікарського факультету, 10 професорів політехніки. Німці, бачучи, що бандури вчли не мають впливу на російській Україні, а в краю витворюють тільки анархію, взяли під ключ цілий штаб бандури вчли. Тоді бандури вчли почали агітацію проти набору українських відділів.

„Але Мельник і його приятелі продовжували вербування, висножуючи, що звербовані підуть на фронт, тільки вигублять поляків у Східній Малопольщі. Це вони при кінці 1943 р. і в половині 1944 почали на велику міру різно політиків на Україні. Викинено з осель пів мільйона польських селян. За мордовано около 100,000. Палено католицькі костели“.

Після цих сокопитих і сензаційних „інформацій“, автор уважав, що:

„Між Польщею й Україною існує підставлений антагонізм, і ділити їх буде завтра справа Східної Малопольщі. Політичну силу українців становить українська еміграція в Канаді і ЗДА. В Канаді українці мають кілька представників в

ДОБРУС ПЕРЕД АМЕРИКАНСЬКОЮ ГРОМАДСЬКОЮ

В першій половині цього місяця в „Будинку Свободи“ в Нью-Йорку американська „Ліга оборони робітників“ влаштувала прилюдне слухання свідків із залізної заслоки про факти примусової рабської праці в СРСР і її сателітів та винародовлення окремих націй.

Серед представників німецьких, чеських, малярських, російських, румунських, жидівських виступали зі своїми свідченнями від імені ДОБРУС-у інж. Діденко та д-р Дивнич. Діденко, як політичний в'язень іркутського табору для науковців та інженерно-технічних фахівців, розповів різні факти про „науку за дратами“, про рабську наукову працю в таборах. Його свідчення, поруч з свідченнями представника німецької ліги захисту прав людини та жидівського представника, викликали особливе зацікавлення присутньої публіки.

Дивнич подав зовсім невідомі досі факти про винародовлення більшовицькою Москвою окремих національностей Північного Кавказу.

Свідчення, що відбувалися у формі запитань і відповідей та окремих заяв, записувалися тут же на плівці „Голосу Америки“. В залі, наповненій американськими слухачами, був відомий соціалістичний діяч, Нормен Томас, що був багаторазово на суді в суді в Нью-Йорку за те, що він подав своїй партії на президента ЗДА, а також представники американської преси. Деякі американські газети (напр. Нью-Йорк Пост та інші) подали ширші звіти про це слухання зокрема і про виступи українських представників — членів ДОБРУС-у. Всі матеріяли слухання Ліга захисту Робітників уже подала до Соціальної Комісії ОН.

Деякі члени ДОБРУС-у, як Самійленко, Діденко та інші роблять подібні виступи перед американськими аудиторіями систематично і з великим успіхом.

В. Б.

НОВІ КНИЖКИ

Клуб Приятелів Української Книжки. Книжка П. Ол. Гай-Головка, „Посидинок з дияволом“. Фільми наших днів. Том другий. Видавець Іван Тиктор. Вінніпег 1950. Обкладинка мистця Мирона Левичького. Сторін 160. Ціна \$1.

У 282-гому числі „Свободи“ (з 5-го грудня м. р.) на 4-тій сторони в 4-тій шпальті була поміщена коротка рецензія І-го тому твору Ол. Гай-Головка „Посидинок з дияволом“, оці за місяць появилася вже ІІ-гий том цього твору: про нього також треба сказати кілька слів — тимбільше, що він на те вповні заслуговує.

Другий том цих „фільмів наших днів“, як скромно на-

парламенті. Еміграція українська в Канаді і ЗДА видає багато українських часописів. Поважні видання в англійській мові рекламують Україну як противницю Росії.

„Про другий світовій війні присягнуто до України східну Малопольщу, Буковину і Закарпатську Русь. Через фактивну самостійну Україну, Росія має доступ на Балкани і до середньої Європи. Майбутнє польської справи значною мірою буде залежати від того, чи Захід зрозуміє, що Україна завжди буде переднім становищем Росії і що на українській сепаратизм, який зонайвище може ослабити Росію, числити не слід“.

Від себе додамо, що цей Студницький має вже 84 роки, тож і годі рахувати на те, що він ще в життю помудрішас, чи хоч стане чеснішим в передачі інформації.

Конференція Материного Союзу Українок

Нью-Йорк. — В неділю, дня 21 січня, відбулася тут конференція провідного активу довісного українського жіночого руху, цілком якої було всецільно урочковлення діяльності Материного Союзу Українок на еміграції. Крім членів Головної Управи присутні були колишні діячки філій і кружків красивого Союзу Українок, представниці давньої еміграції та молодого жіночого покоління. Народами проводили пп. Мілена Рудницька і Параскевія Вагрінівська.

Конференція, вирішивши цілу низку питань практичного характеру, прийняла наступні резолюції: 1. Конференція вітає гаряче віднову діяльності Материного С. У., якого вважає виразником національно-громадських ідей і змагань українського жіноцтва на еміграції. Ця віднова не має наміру ослаблювати існуючі жіночі організації, навпаки, вона є необхідна для підсилення та збагачення мислю і досвідом зорганізованих змагань українського жіноцтва. — Матерній Союз Українок співримо свою діяльність на тих самих програмових і політичних засадах, на яких він працював на Рідних Землях, пристосовуючи їх до нових обставин. Він буде і надає загальнонаціональну установу українського жіноцтва з виразно демократичною ідеологією. Своє головне завдання він бачить у службі українській визвольній справі через громадську активізацію українського жіноцтва та поглиблення його духовності. — 3. Аж до скликання Загального З'їзду, який відбується в першій половині ц. р., управа М. С. У. спочиває в руках видівців на Рідних Землях та перебуваючих на еміграції колишніх членів Головної Виділу С. У. та кооптованих Конференцією громадян. — 4. Конференція звертається з закликом до українського жіноцтва ставати в ряди М. С. У. і таким чином скріпити вплив української жінки на цілість українського життя. — 5. Конференція заявляє, що М. С. У. дасть всебічну підтримку Закарпатському Державному Центру і вважає, що доволу його повинні об'єднати всі сили українського народу.

М. Р.

зав свій твір письменник, далі ще сильніше як перший. Читач просто задихується чи захлистується з жадою, з якою читає цей том: така цікава тут тематика і таке мистецьке її зображення. Без перебільшення говорючі, читачі прикро і сумно, що на 160-тій сторінці того тому кінчається і весь твір!

Тут описані скитальські злидини, особливо доля українця, якому постійно грозить репатріація до СРСР. Людина, переслідувана москалями-більшовиками від уродження; людина, що втратила всю молодість, всю рідню, все життєве щастя, вкінці цілу батьківщину — видістається з трудом у вільний демократичний світ — тут, як грим з ясного неба, зазнає чергових переслідувань і боїв — поспинку з червоним дияволом!

Цю книжку мусить прочитати весь український загаль, як і прочитав, наприклад, книжку Кравченка: „Я вибрав волю!“ Але книжка О. Гай-Головка промовляє більше сердечного, більше з нутра, безпосередньо! Книжку О. Гай-Головка конечно є перекласти на англійську і на інші світові мови. Нехай весь світ прочитає її і нехай довідається, що пережив український скиталець!

Клуб Приятелів Української Книжки у Вінніпегу (видавець Іван Тиктор) — як бачи-

3 ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА“ 32 РОКИ ТОМУ?

23 січня 1919 р.

ЛЬВІВ У РУКАХ УКРАЇНЦІВ

Вашингтон, 21 січня 1919. — Українські війська здобули Львів, як про це сповіщає телеграма до департаменту закордонних справ, покликаючися на вістку, подану в віденському щоденнику „Нос Фрас Прессе“. За дальшими вістями цього часопису, місто Львів знаходиться під бомбардуванням ще від Нового Року. Обі сторони, поляки й українці, потерпіли важкі втрати. Втрати українців доходять до 2,000 воєнків.

РУМУНСЬКІ ВІПСЬКА ЗАЙМАЮТЬ ЛЬВІВ

Лондон, 20 січня 1919. — Маршал Фош, начальний командант військ Аліянтів, видав наказ, щоб румунські війська обсадили Львів.

Париж 17 січня 1919. — Українська мирова делегація прибула на французько-італійську границю, однак була примеволена повернутися до Турини (в Італії), бо французька влада не хотіла пустити її до Парижа.

25 січня 1919 р.

ЗЛУКА ГАЛИЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ З УКРАЇНОЮ

Берно (Швейцарія) 20 січня 1919 р. — До Швейцарії наспіла урядова вістка, що уряд Галицької Республіки, яка обіймає колишні австрійські території, заселені українцями, проголосив зв'язку Галицької Республіки з Україною. Провізоричний уряд Галицької Республіки подає це до відома урядам Аліянтів і Мировій Конференції (в Версалі) та зажадав признання цієї зміни, опертю на праві самовизначення.

ЗЛУКА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

У редакційній статті пише „Свобода“: „Телеграма зі Швейцарії доносить, що Західна Українська Республіка проголосила зв'язку з Київською Народною Республікою. ...Сповіднилися мрії українського народу; сповідалися надії тих, що за цю велику ідею проливали кров і віддавали життя. Радіють сьогодні українці в Києві, що не буде границь серед народу українського, що у Львові вони будуть так само вдома, як у Києві. Радіють українці галицькі, буковинські і закарпатські з угорської України, що не даром вони терпіли і проливали кров, бо прийшла година, коли вони свободною волею злучилися зі своїми братами, аби скінчити неволю і жити життям вольним, вільним. Українці американські не менше радять цю велику подією. Радіють, що сповнилася мрія їх і їхніх батьків; що як будуть вертатися до Старого Краю, то вже пойдуть на Україну, до Української Народної Республіки.“

„Ще багато треба буде боротьби і праці, поки ця з'єднана Українська Народна Республіка буде сильною і непереможною і до цієї боротьби кожен українець і українка мусять доложити труду і посвятити, але сила у єдності передусім. Як наші браття в Старім Краю подають собі руки і єдналися, та лучать рідні землі, то це облячить оборону України і запевнить їй силу, розвиток і красу майбутність“.

мо, здійснює свій план видавання точно, як заповів він був його. Річчя передплата на 812 книжок (разом 1680 сторін друку) коштує леве \$9.50, піврічна — \$5. Адреса: Ukrainian Book Club, 834 1/2 Main St., Winnipeg, Man., Canada. Сталимо всі маємо передплатниками цього Видавництва, щоб нова українська книжка дійшла до кожної української хати!

Евген Іворівський

УКРАЇНСЬКІ ЛКАРИ!

В СУБОТУ, 27-го СІЧНЯ 1951 р., в год. 6. ввечері, в залі Українського Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку (149 Second Avenue, між 9-10 вул.)

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

У. Л. Т-ва, на віді д-р ЛЮДОМІР ЗАРНИЦЬКИЙ виступить доповідь на тему: „ПАТОГЕНЕЗА РАКА“.

Після доповіді відбується нарада в зв'язку з заповідженнями на леві 4-го з'їзду члр. Завідувачим Звітними Зборами Т-ва (в тому самому приміщенні, в год. 12 сполуд).

Запрошуємо на цю Конференцію усіх членів Т-ва, а зокрема членів Контрольної Комісії (для контролю діловодства), Верифікаційної Комісії та Головної Управи.

Голова Т-ва д-р Роман Ослачук.

УВАГА! — ТРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ!

Доводиться до відома, що при УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В ТРЕНТОН, П. ДЖ.

В НЕДІЛЮ, 28. СІЧНЯ 1951 Р.

на ЦЕРКОВИНИ ГАЛІ на 824 Adeline Street

— відбудеться: —

ВИСТАВА — ДРАМА

в 3 діях з часів боротьби з окупантом України:

„ОЙ ВИДНО СЕЛО“

Виставу дають Аматори з Міллівіл, П. Дж., відомі вже нам своєю гарною грою.

Наша громада запрошує всіх до численної участі як місцевих так і позамісцевих громадян.

Початок точно о годині 7-ій ввечері.

Церковний Комітет.

УВАГА! БРУКЛІН—НЮ ЙОРК!

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ

Осередок в Брукліні

— улаштує: —

З НАГОДИ СВЯТА 22-го СІЧНЯ

дня УКР. ДЕРЖАВНОСТІ І СОБОРНІСТІ

В НЕДІЛЮ, 28. СІЧНЯ 1951 Р.

точно в годині 7:00 ввечері

В САЛІ УКР. НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ

216-218 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

Українці Брукліну, Нью-Йорку і околиці! Сповідніть свій національний обов'язок і вшануйте це Велике Українське Свято своєю чисельною присутністю.

Святочний Комітет Осередка СУМА в Брукліні.

УВАГА! НЮ ЙОРК! УВАГА!

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ

УКРАЇНИ, 10. ВІДДІЛ В НЮ ЙОРКУ

— запрошує на: —

ТОВАРИСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ

— що відбудеться —

В СУБОТУ, 27. СІЧНЯ 1951 Р.

У ВЛАСНИЙ САЛІ при 20 ST. MARK'S PL. (8-ма вул.)

Початок о год. 8. ввечері. Жарти — спів — танці.

Приграс оркестра „ГУЛЬТАПСЬКА ШІСТКА“.

УКРАЇНЦІ! УКРАЇНКИ! ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ!

— відбудеться: —

СВЯТО ДЕРЖАВНОЇ СОБОРНІСТІ УКРАЇНИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28. СІЧНЯ 1951

В ЗАЛІ „ВАШИНГТОН ІРВІНГ ГАН-СКУЛ“ ріг 16-ої ВУД. та Пдоці ІРВІНГ).

Початок о годині 7. ввечері. — Програми при касі.

ПРОМОВЛЯТИМУТЬ: Д-р ЛУКА МІШУГА та СТЕПАН ЯРЕМА.

Запрошуємо всіх громадян до ласкавої участі, щоби достойно вшанувати цей Великий Історичний День України.

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Нью-Йорку.

31 СПОРТУ

УАСТ — Деніш СК 5:1 (1:1)
УАСТ: Сохан І; Шмігель,
Пазій; Голука, Гарасим, Се-
рант; Хижак, Банах, Павлюк,
Липичак, Лютак.

Деніш СК: Куммінс; Долян,
Гавкан; Адавіціу, Галляггер,
Поас; Соліс, Какомес, Гоннелі,
Камос, Клеєн.

Суддя: А. Шмідт.
Публики: біля 200.
Ворота: 40 хв. 1:0 Павлюк,
41 хв. 1:1 Геннелі, 52 хв. 2:1,
Павлюк, 65 хв. 3:1 Банах, 74
хв. 4:1 Хижак, 97 хв. 5:1 Пав-
люк.

Відношення корнерів: 7:2
для УАСТ.

Нью Йорк, 21. 1. 1951. — Всі
сподівання на теплу й гарну

РОЗШУКИ

Пошукує НАПОРУ МИХАИЛА з
села Козина, пов. Станіславів, який
виїхав до Америки з початком 1950
р. Хто знає що про нього, або він са-
мий, прошу з'ясувати на адресу:
LEHIN IWAN
67 N. 10th St., Brooklyn 11, N. Y.

Пошукує свого дядька МА-
КАР ОСИПА, сина Стефана і
Катерини, з села Якимів, пов.
Камінька Струмиліва. Виїхав
до Америки зараз по першій
світовій війні і має перебувати
в Детройт або в Нью Йорку. Хто
знає про него, або він самий,
прошу з'ясувати на адресу:
SEMKO MYCHAJLUK
85 Willett Street,
New York 2, N. Y.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ПОТРІБНО ПАРТНЕРА (самітнього
або подруженого) для квітярів, до-
лина Нью Йорку. Апартамент мож-
на зайняти. Готівки потрібно \$7,500
і рекомендацій. Навчу бізнесу як
потрібно. Дуже добрий прихід.
Тел. ORegon 3-0395.

БАР і ГРИЛ, дім 17 км., бара, кух-
ня, ідалія, садик містить 500, при-
ряди на забави, олівне орієнтування,
поти. Ціна \$19,000 на легкі сплати,
або продаж тільки бізнес за \$7,500,
договір ліз. Апартамент 3 км. Чинні 100
місячно. MARY STACKNOV, Yacht
Club Rest., 334 Abee St., Kingston,
N. Y. Phone: Kingston 1379.

погоду не здійснилися, хоч ще
в суботу було „чутя весну в
повітрі“. В холоді й вітрі про-
водилися і змагання УАСТ
проти досить слабих, але сим-
патичних данців, які займають
сьоме місце в таборі „Неше-
нел Ліг“. Змагання помімо
шістнадцяти здобутих воріт вели-
ча на дуже низькому рівні.

В першій половині данці
гнали з вітром і, не показуючи
навіть доброї гри, мали легку
перевагу в полі. Іхній центро-
вий Геннелі (ч. 6) — найкращий
побіч воротаря в данців —
все був загрозою святині
Сохана П. Аж в 40 хв. Пав-
люк, на якому в першій поло-
вині було помітне змучення, із
сольового заграження здобув
проводження. Не минуло ще й
хвилини, як Геннелі притомно
вирівняв при нерекції Соха-
на П. В другій половині, яка
вповні належала нашим, вітер
помагає УАСТ виграти змагання,
хоч всі здобути ворота
були „на місці“, але вони не
були плодом ані доброї комбі-
нації, ані спеціального бажан-
ня. Немає ніякого сумніву
щодо виграної в такому вигляді,
бо вона могла і повинна була
бути двоцифровою!

Після цієї виграної УАСТ
при сімох грах, 4 виграних, 2
ремисованих, однієї програної і
при відношенні воріт 21:10 та
10:4 пунктах далі займає в та-
белі шосте місце і теоретично
має на один пункт шанс здо-
бути першество Національної
Ліги. Та справа не мається так
як би хотілося і як це показує
вслід проти амбітних данців.
УАСТ після програної до УС-
К-у (24.XII.1950) 4:6, яка яв-
но показала симптоми „заходу“
його заслужених зірок на нашому
футбольному небозводі,
ствердило це твердження й
сьогодні. Вже не поодинокі
„артисти“ — а ля Гарасим, —
а тільки дружина в повно-
му розумінні цього слова
може подавати надії на мистецтво.
Проти данців уастів не
використали, бо, і не бажали,
безліч ситуацій, яких вони
ще більше не зуміють викорис-
тати проти сильнішого противни-
ка. В нападі лише „новопри-
булий“ Хижак (б. змагун УР-

СТ „Лев“ Миттенвальд) і Пав-
люк другої половини могли за-
довольнитися. Найбільш впа-
дливі необоснована обсада по-
одиноких позицій. Так Лютак,
Липичак — змагуну дефензиві
— в нападі, як і напасник
Голука на поміч не були на
своїх притаманних постах і че-
рез те не дописали. Вважати
Банаха тільки за прекрасний
голь в правий ріг за повноцін-
ного напасника не можна. Все
таки його хвора нога дає дея-
ке оправдання. Гарасим —
більше як все концертний. Се-
рант слабший, але на місці. З
оборонців Палій дуже добрий.
Проте, він мусять навчитися
брати м'яч з кожної позиції, а
не ставити собі „на ногу“. Бу-
ло б бажано, щоб спізмагуну
Шміглі трохи більше „за-
разилися“ його бажанням не
тільки перемогти, а й грати
взагалі. Дебют Сохана П на
воротах помімо безорбиття тре-
ба вважати вдалим.

В передматчі юніори УСК-у
в складі: Сосяк, Коваль, Стек,
Підгорський Ярослав і Ро-
ман, Герчик, Український, Ку-
чатський, Вітко, Олійник, Жи-
вотченко перемогли юніорів
СК Елізабет 1:0 (1:0) за пер-
шество класу „ліга-юніорів“
в Німечко-Американському
Футбольному Союзі. Одиноки
ворота здобув Кучабський. Че-
рез вітер гра втрапила на гар-
ності й не дала змоги вповні
показати футбольного вміння,
яким озброєні молоді елізабет-
ці, а головною юні уєвці —
тамтогоричний майстер юніорів
в лізі ЕДСЛ Суддював п. Р.
Скоробагатий.

Роман Лисняк

СПОРТОВІ ВІСТІ

ШКАГО, ІЛЛ.

Неділя, 21 січня 1951. Другі
з черги змагання 7-го зимово-
го турніру (в галі), за мистецтво
міста Шкаго, У. А. С. Т.
„ЛЕВІ“ перемогли Італійсько-
Американське Спортивне Товари-
ство „РЕНДЖЕРС“ 2:1. Ворота
здобули: Куцан В. і Мар-
кевич Р.

Слідуючі змагання 7-го турні-
ру відбудеться в неділю 28
січня 1951 з Італійсько-Амери-
канським Спортивним Клубом
„АПОЛЛО“.

ФУНДАЦІЯ РОКЕФЕЛЕРА

Нью Йорк. — Упродовж
трьох останніх місяців 1950 р.
Фундація Рокефелера виплатила
на різномодні цілі понад
\$3,000,000. Між дарами є при-
длі на наукові цілі, а між ними
теж і на Російський Інститут
Колумбійської Школи
Міжнародних справ. Цей ін-
ститут дістав \$420,000 як допо-
могу на вивчення спеціалістів
у російських справах. Універ-
ситет Корнел дістав \$325,000
на підтримку осередку студій
над Південно-Східною Азією.
кола.

ТЕПЕР ПОРА

ЗАПИСАТИСЯ НА ЗИМОВІ
КУРСИ САМОХОДОВИХ
МЕХАНІКІВ

GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКИ
КУРСИ ІЗДИ АВТАМИ
Постарасмося для Вас про екзамен
Лайсенсу. Наші учні дістають
дипломи. Помагаємо в одержан-
ні праці. Інструкції в українській
і англійській мовах. КУРСИ
ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ
Інструктори фахівці. Зал. в 1916.
L. TUCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., близько 10th St.
NEW YORK CITY

ЧЕРГОВИЙ ВЕЧІР В Л. М. КЛЮБІ

Нью Йорк, 25 січня — Літера-
турно-мистецький Клуб пові-
домляє, що його черговий ве-
чір буде присвячений „Пере-
глядю малареських технік“.
Доповідь на цю тему виголо-
сить Любомір Кузьма. Вечір
відбудеться, як звичайно, в
год. 7:30 в приміщеннях Клубу
при 149 2-га евея в най-
ближчу п'ятницю 26-го січня.

ВИДУРЮТЬ ФОНДИ ЧЕ-
РЕЗ ВИЗНАЧНИХ ЛЮДЕЙ

Нью Йорк. — Використовую-
чи імена членів кабінету пре-
зидента Трумана, сенаторів і
губернаторів спілка змовників
зібрав \$13,000 на добродійну
установу, яка загалом не існу-
вала. Вони назвали установу
„Рузвелт-Ют Сентер“, завели
телефон в пивниці під ч. 2443
Бродвей коло 91 вулиці і звіт-
ти телефонували до різних
людей, щоб прислали фонди
на вітківці у Державу Ізраїля.
У деяких випадках вони твер-
дили, що телефонують від
президента дільниці Мангет-
тен Роберта Вагнера і тому ді-
ставали чеки від адвокатів, лі-
карів, банкірів і бізнесовців,
уживаючи їх на свої потреби.
Поліція приловила таких го-
ловних „пташків“: Бенджамін
Голдбергер і його сина Ер-
неста, Вільяма Гарлі, Алек-
сандра Латана і Луї Салазара.

КИТАПЦІ ЗВІЛЬНИЛИ 54

Токіо, 25 січня. — Китайсь-
ка пресова агенція повідомила,
що один комуно-китайський
пароплав заплив до південно
китайського порту Фукуока та
висадив там 54 японських ри-
боловців, захоплених на морю
в грудні минулого року. Всі я-
понці були передані в кому-
но-китайській військовій уні-
формі.

● Спеціальні університетські курси
відкрив університет Колумбії в
Нью Йорку для таких, що не поки-
нули середньої школи. Кандидати
мусять здати вступні іспити, щоб
визначити свої здібності.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Потатки з совєтської преси)

„ПИСЬМЕННИКИ-ГРО-
МАДСЬКІ ДІЯЧІ“

Стахановці в виробництві,
люди науки і мистецтва, літе-
ратури, як найдостойніші сини
та дочки народу, — пише од-
на з киевських газет, — удо-
стоїлися високої чести і вели-
кого довір'я трудящих — їх
обрано кандидатами в депута-
ти. Першим з-поміж кандида-
тів названий О. Корнійчук, чо-
тири рази лауреат сталінської
премії, двічі орденоносець Ле-
ніна, нагороджений органом
червоного прапора. Другим
кандидатом — О. Гончар, двічі
лауреат, орденоносець і автор
„Прапорносів“. Інші канди-
дати це П. Воронько, О. Іва-
ненко, І. Ле, О. Ляшенко і М.
Пригара.

(„У. Д.“)

Книжки — Підручники

АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК:
М. Подвезька. Віля 50 тисяч слів,
таблиці дієслів, скорочення, геогра-
фічні назви. Київ, 1948. 792 сторін.
Ціна \$4 разом з посылкою. Гроші
треба вяслати з замовленням.
МЕДИЧНИЙ СЛОВНИК: А. Л.
Clairville: Polyglot MEDICAL DIC-
TIONARY. Французько-англ.-нім.-
латин. 65 тисяч термінів, індекси.
1100 сторін. 1950 р.
Важкі інші словники в різних мо-
вах.
A. LESKIN: Grammatik der AltKir-
chenslav. Sprache-Handbuch der Alt-
kirchenslav Sprache.
E. KARASHKEVICH
P. O. Box 196,
Jersey City, New Jersey.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕСТЕП, ПА. — Тов. Запорозька
Січ, від 388, повідомляє своїх чле-
нів, що річні збори відбудуться в
неділю, 28 січня, точно в 1. год. по-
полудні, в У. Н. Домі. Просимо чле-
нів і членів прибути і бути при-
сутними на зборах, бо буде звіт кон-
тролі та вибір уряду. Щиро дякуємо
нашим членам, що всі поспішили
свої вкладки за місяць січня і по-
відомляємо, що на річних зборах
можна буде заплатити свої вкладки
на наступний місяць лютий, особли-
во члени, що платять річно. —
М. Веселоський, предс.; В. Пань-
кин, кас.; Е. Воловник, секр.

САВТПОРТ, КОНН.

Т. Шевченка, від 84, подас до від-
мома всім членам і членам, що з
важких причин мігніть перенесено з
21. січня на неділю, 28. січня, точно
на год. 4. пополудні, в галі У. Н.
Дому, 279 Кінгс Гайвей Вест. Є ба-
гато справ до полагодження, тому
уряд просить всіх членів прибути
на час і полагодити справи як слід. —
За уряд: Ф. Гуваря, предс.; М.
Сендзік, кас.; П. Дудко, секр.; Р. О.
Box 43, Southport, Conn. Tel.: Fair
02078.

ЕМБРИДЖ, ПА.

На річних збо-
рах Бр. св. О. Ніколая, від 276, 10.
грудня 1950, вибрано такий уряд на
1951 рік: І. Новаківський, предс.; М.
Гриневич, заст.; П. Вілик, фін. секр.;
М. Шибінський, заст.; Д. Дрб, рек.
секр.; П. Прокопович, кас.; І. Ляцо-
вський і В. Дієвський, контролери;
Т. Кульчицький і П. Плішка, кон-
тролери бізнесу; М. Фук, менеджер
дому і бізнесу. Збори відбуваються
в кожну другу неділю по першій.
В справі членських вкладок члени
звільняють відносини до секретаря
Посифа Білика, 697 Glenwood Ave. —
М. Фук, менеджер.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Клуб Поступовий, від 70, по-
відомляє всіх своїх місцевих і поза-
місцевих членів, що річні збори від-
будуться цієї неділі, 28 січня, в год.
5:30 попол., в У. Н. Домі при Файт
вуд. Принагідно кожного члена є
обов'язуюча. Буде річний звіт, вибір
нового уряду і різні важкі справи
до ухвалення і полагодження. Кож-
ний член має заплатити свою вкла-
дку за січень, а довгуючі члени о-
бов'язково мають виплатити свої
вкладки, інакше будуть усунені. —
П. Коєтик, предс.; І. Па-
туляк, касир; В. Кушнір, секретар.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ

КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ
ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІ-
ДИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 21. січня 1951 р. померла
члениця Бр. св. Михайла, від. 235
У. Н. Союзу в Рокфорді, О.
МАРІЯ ВАТРАЛЬ.
Покойна походила зі села Бое-
во, пов. Сніж. Пожила в смут-
ку мужа Михайла, 5 синів, 2 доч-
ки і 5 внуки.
Похорон відбувся 23. січня з
першим св. Михайла в Рокфорді, О.
— В. Ів П.:
Н. Шестах, секр.

Дня 17. січня 1951 року помер

нагло
СТЕФАН КОРЧІНСЬКИЙ,
член Бр. св. О. Ніколая, від. 175
У. Н. Союзу в Детройт, Міч.
Покойний походив зі села Ла-
севичі, пов. Тернопіль, Західна
Україна. Поживши в глибокій
смутку подружену дочку Марію
і 2 внуки.
Похорон відбувся в суботу, 20.
січня, з похоронного заведення
до церкви св. І. Хрестителя, і
опісля на звантар Holy Sepulchre.
— В. П. П.:
В. Бартош, секр.

МАШИНКИ

Перероблені
ДО
ПИСАННЯ
англійські, ціна \$25.00. Мисмо та-
кож нові і перероблені українські
машинки. Рахункові машини. Офі-
сові прилади. Потрібно агентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER
COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

ШИФКАРТИ

ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на остан-
ній пошти.
АФІДЕВІТІ, петиції та інші потрібні документи на спр-
вадження кривних і знайомих до Америки зі скит-
альцями та інших країв.
ПРОДАЄМО дома та всякого роду бізнеси.
У всіх справах звертайтеся до звісного
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА.
S. KOWBASNUK
277 EAST 10th St., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

ВАЛТИМОР, МД. — Тов. ім. Івана
Франка, від 337, повідомляє цих
членів, що не були присутні на річ-
них зборах, що на 1951 рік вибрано
такий уряд: Т. Чорній, предс.; П.
Семенів, заст.; О. Стельмах, секр.
і касир; В. Зелінський, заст.; В.
Стельмах, А. Захарків і В. Захарків,
контр. комісія. Рішено відбувати
місячні збори відділу кожної першої
неділі місяця в год. 12. вполудне в
салі при укр. катол. церкві, 524 S.
Wolfe St. Також рішено, що кожний
дорослий член має сплачувати мі-
сячно 5 ц. на адміністраційні видат-
ки відділу. — Т. Чорній, предс.; О.
Стельмах, секр.

П РА Ц Я

НЕГАЙНО ПОТРІБНО

СТЕНОГРАФІСТКИ, що володіє а-
мериканською і українською мова-
ми. Голоситесь зараз до:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE
101 S. 13th St., Philadelphia, Pa.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВ-
НА ПАРАФІЯ СВ. ОЦЯ

НИКОЛАЯ В ТРОИ, Н. П.
— ПОШУКУЄ ТА
ДИРИГЕНТА
який вповні виконував би все
те, що входить в програму у-
правителя хору і дяка. Посада
до обняття зараз. Зголошення
слати:
ST. NICHOLAS UKRAINIAN
CHURCH
376 Third St., Troy, New York.

Професійні оголошення

Wm. BORAK
CHIROPRACTOR
I W. 34th St., New York 1, N.Y.
Cor. 5th Ave., Room 711
Mon., Wed., Fri. Only 2 to 8 p.m.
Sat. 10 to 5 p.m.
Wl 7-8590 Nervemeter

Dr. Med. R. GYLBOR

59 East 3rd St. (Kolo 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Fluoroscopy, X-ray
Electrocardiography, Analysis. Перено-
димо аналізу крові для супружних
двох осіб.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 р.м.
В неділі від 10-2 попол.

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7687
Острів і довготривалі недуги чоловіків
і жінок. Шкірні, X-Ray. Роздуться
жиль лікуємо без операції. Перено-
димо аналізу крові для супружних
двох осіб. — Офісові години: Шко-
ди від 10 рано до 6:45 вечорі.
В неділі від 11 до 1 попол.

Д-р М. МАЙЗЕЛ

лікує гострі й застарілі недуги муж-
чизни і жінок, шкірні, загальне ослаб-
лення, нерви і міхурі, ревматизм
переводять аналізу крові й сечі.
Провірка \$3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-тої Евею і Юніон Скеар.
Години: Щодня 10—1 сполудня і
1—7. У неділі 11 ранку до 1 попол.

ШКАГО, ІЛЛ. — Сестр. Прес.
Вогородиц, від. 33, повідомляє, що
річні збори відбудуться в понеділок,
29. січня, в 7:30 вечорі, в Укр Домі
при 93. дуд. і Кейпуд Еве. Проситися
всіх членів і членів прибути на ці
збори, бо буде звіт нового уряду
на 1951 рік. — К. Нісевич, гол.; А.
Дудик, секр.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5748
Дні пої в модерні зкомодні-
ми стадо каліфорн.

Першорядна обслуга в усіх по-
хоронах без різниці маєткового
статусу.

ІВАН БРОШКА, нотар.

WOODSIDE MEMORIAL

ПОГРЕБОВЕ ЗАВЕДЕННЯ
ВОЛОДИМИР РАПЦА,
погребовий керівник
Одинокий український погребник
в НЮАРКУ
Вигідні доїзд
Buses 13 (Irv. Center), 18
ЧЕМНА І ГІДНА ОБСЛУГА
617 BROADWAY
(Ar Elwood Theatre)
NEWARK 4, N. J.
Humboldt 3-4817

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
Обслуга Шира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere
in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамми во \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРКРАЩА
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в БРОКН, БРОКЛІН, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ЧИ ВИ ВНЕ МАЄТЕ
КАЛЕНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ
НА 1951 РІК?

В Календарі, що має мистецьку дво-кольорову
окладинку роботи артиста-малюва М. Бутовича, помі-
чено інформації, статті та оповідання поперх 40 різних
авторів, між ними: Івана Кедрина, Романа Куцинського,
Л. Денкого, Л. Луцева, Я. Падоха, О. Тарнавського, М.
Остроньки, В. Барки, Л. Ясінчука, проф. М. Мільгера,
М. Попедітка, І. Смоля та багатьох інших. Цей Кален-
дар своїм змістом і виглядом цілком заслуговує на те,
щоб стати настільною книгою кожної української ро-
дини. Не зважаючи на великі кошта друку, ціна Кален-
даря тільки ОДИН ДОЛЯР!

Тому, що тираж Календаря обмежений, випліть вже
сьогодні своє замовлення (разом з належністю) до:

СВОБОДА
P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„Постановлено, щоб старий
пішов до дому архівів“ — пе-
реклав Сагот. — „А ви всі на
арену!“
„Що це значить, Ггак“ —
запитався Іннес — „бути засу-
дженим на арену“ —
„То ми маємо одну нагоду
на тисяч остатися живими“ —
відказав Ггак.
„Ггак, чи мусимо побити то-
го дикуна“ закликав Іннес.
„Так, якщо хочемо жити“ —
кинув Ггак. — „Але ось гля-
ди, Іннесе“. — „Це шаблевий
зуб“ — охнув Іннес. „Це Ггак,
якого ми могли були бити“ —
сказав Ггак спокійно: — „Од-
наче Тгар і Тарар разом — ми
засуджені на смерть, Давиде!“

ТАРЗАН, ч. 2519. Одна нагода на тисяч.